

CULTURA I VALORS ÈTICS 4T. ESO

DOSSIER DE REFORÇ

La impunitat de les noves sectes

Els especialistes adverteixen que s'han diversificat, són presents en àmbits molt diversos i el seu nombre va en augment

A Catalunya hi ha un centenar de grups i uns 50.000 afectats però no hi ha cap sentència i les denúncies són escasses

Ferran Cosculluela DISSABTE, 16/07/2016

La impunitat de les noves sectes

Empreses de venda piramidal, associacions de caràcter esportiu, organitzacions que ofereixen tècniques de memorització i lectura ràpida als estudiants, experts en teràpies alternatives, congregacions de caràcter religiós, tarotistes, astròlegs. El món de les sectes, o més ben dit, dels comportaments sectaris i la manipulació psicològica s'ha diversificat els últims anys i el seu nombre va en augment. Un increment constatat pels experts que tracten les seves víctimes i que, no obstant, no va acompanyat d'un augment de les denúncies o de les sentències condemnatòries, que són pràcticament inexistentes. És la impunitat de les anomenades sectes de segona generació.

1- Busca una definició de secta. Escriu-la i comenta-la. 2- Què entens tu per "manipulació psicològica"? Explica-ho de la manera més entenedora que sàpigues. 3- Quantes més persones afectades per aquesta realitat, més denúncies. V F.

«Els grups d'abans, els de primera generació, es dirigien a aspectes perifèrics de la persona, com la visió del món o la transformació social. Era l'època 'hippy', la de la ufologia, el discurs estava allunyat de l'individu. En canvi, ara es dirigeixen a la identitat, al 'self', el que esperes de tu i de la vida, la cura d'un mateix, la salut, el benestar, el creixement personal», explica Miguel Perlado, un psicòleg especialitzat en comportaments sectaris amb 17 anys d'experiència.

4- A què fa referència l'Ufologia? 5- Com distingeix Perlado les sectes de primera i segona generació?

PETIT GRUP

Les sectes o grups sectaris actuals no són gens esotèrics, ni els seus seguidors porten túniques ni es refugien a les muntanyes. I moltes vegades tampoc es tracta de grans estructures, sinó que pot ser un petit grup reunit al voltant d'un guru o líder, que s'erigeix en mestre, guaridor, guia espiritual o aconseguidor de béns materials, i al qual els adeptes entreguen la confiança, amb seguidismes extrems.

«La gent situa les sectes en alguns grups que té molt visualitzats o dels quals s'ha parlat molt, però no inclou un altre tipus de grups com pot ser una oenagé o una empresa. Per això nosaltres parlem de grups de manipulació psicològica i no pas de sectes, perquè moltes persones associen aquest terme a una pràctica religiosa», explica un inspector dels Mossos especialitzat en aquesta problemàtica i que demana que el seu nom no surti publicat.

6- Moltes persones encara associen aquests grups amb idees religioses. V F (Justificar). 7- Busca alguna secta "clàssica" i fes-ne un petit informe (Hare Krisna, Nueva Acrópolis, Cienciologia, secta Moon etc.)

«Tant és si creus en ovnis o en la reencarnació. El que importa és que puguis creure lliurement, en un exercici lliure de la teva raó i sense haver sigut manipulat per altres persones amb pràctiques d'alteració de la personalitat o tècniques de persuasió coercitives», destaca l'especialista dels Mossos.

Els experts calculen que a Catalunya hi ha un centenar de grups sectaris i que entre 30.000 i 50.000 persones poden haver caigut a les seves xarxes, encara que els afectats són molts més si es té en compte que molts dels adeptes tenen fills i familiars que també pateixen les conseqüències d'aquesta mena de manipulacions.

Però malgrat aquestes xifres, els Mossos asseguren que en l'actualitat no hi ha cap sentència judicial que hagi condemnat cap d'aquests grups, per això tampoc n'hi ha cap llista oficial. «No hi ha sentències perquè la manipulació psicològica és molt difícil de demostrar davant d'un tribunal i també són molt difícils de perseguir policialment. Tampoc hi ha gaires denúncies, perquè molts afectats senten vergonya i a vegades por. Hi ha persones de 50 anys que han hipotecat la casa i han sigut espremudes per un sol individu i després tenen dificultats per posar-ho en coneixement de la policia per sensació de ridícul», comenta el comandament policial.

8- Què és important segons l'especialista dels Mossos? 9- Quines xifres es donen d'adeptes a Catalunya? Et sorprenen? 10- Per què pràcticament no hi ha cap sentència contra aquests grups segons els Mossos? 11- Per què denuncien poc les persones que ho han patit i se'n surten?

El Codi Penal (en l'article 515.2) reconeix la figura del control de la personalitat, però en el cas de persones adultes és extremament complicat demostrar que les donacions econòmiques que han fet per a una causa o les relacions sexuals que han pogut mantenir amb el líder del grup, si s'escau, no han sigut voluntàries.

12- Per què és tan difícil aplicar l'article 515.2 del Codi Penal?

LLIBERTAT DE CULTE

«Un altre escull és que moltes sectes es revesteixen d'un llenguatge pseudoreligiós i s'escuden en la llibertat de culte a l'hora de defensar-se als tribunals», apunta Perlado. «Aquests grups ho reconverteixen tot en una disquisició religiosa i el jurista aleshores diu que no pot entrar en temes de llibertat de creences», afegeix el psicòleg.

Quan algun d'aquests casos arriba a coneixement de la policia, els investigadors intenten esbrinar si d'aquestes actuacions se'n desprèn algun tipus de delicte connex, com ara estafa, abús sexual o qualsevol altre comportament delictiu que sigui objectivable que els permeti actuar. «Però és molt difícil -insisteix l'inspector-, perquè no hi sol haver rebuts ni gravacions ni cap altra mena de proves».

13- Com intenten justificar les seves accions la majoria d'aquests grups? 14- Com actuen els policies quan poden investigar?

La policia catalana acostuma a derivar les nombroses consultes que li arriben (en la majoria de casos procedent de familiars dels afectats) al servei d'Atenció i Investigació de Socioadiccions (AIS), una entitat privada sense afany de lucre integrada en el sistema sanitari públic, que atén els adeptes i assessora gratuïtament les persones més pròximes als afectats.

15- A qui deriva la policia la majoria d'aquests caos? Busca més informació sobre AIS.

<https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20160716/impunitat-noves-sectes-catalunya-5270379>

Correu de contacte: jriera4@xtec.cat